

Ledare

Trygghet viktigaste kvinnofrågan

Alice Teodorescu Måwe. Foto: Karl Gabor.

För sanna feminister borde andra frågor än kvinnors underrepresentation i privata bolagsstyrelser vara av mycket högre intresse. Som den om att antalet anmälda våldtäkter kraftigt har ökat de senaste två decennierna.

6 mar 2021 06:01

Alice Teodorescu Måwe

På måndag den 8 mars infaller den internationella kvinnodagen. Rapporter om kvinnors underrepresentation i privata bolagsstyrelser kommer ånyo att vara samtalen för dagen. Tröttsamt kan tyckas, inte minst då frågan rör ett fåtal privilegierade karriärkvinnor i toppen. För sanna feminister borde andra frågor vara av mycket högre intresse. Som den om att antalet anmälda våldtäkter kraftigt har ökat de senaste två decennierna. Men den selektiva upprördheten är talande.

Nyligen presenterade lundaforskarna Ardavan Khoshnood, Henrik Olsson, Jan Sundquist och Kristina Sundquist en omfattande och närmast unik studie i en svensk kontext. Forskarna, som studerat drygt 3000 dömda våldtäktsmän mellan åren 2000-2015, har velat identifiera de variabler som förövarna har gemensamt. Alltifrån födelseland, IQ, bostadsområde, utbildningsnivå och tidigare brottslighet har vägts in och resultatet är nedslående.

Studien finner att 60 procent av gärningsmännen var antingen första eller andra generationens invandrade. Resultatet inskräper vikten av att utvidga integrationsbegreppet till att inkludera också sådant som kulturella värderingar och normer; patriarkala föreställningar lämnas som bekant sällan vid den geografiska gränsen.

Vidare identifieras två typer av våldtäktsmän: en grupp bestående av personer med kriminell bakgrund som ofta lider av missbruk och psykiska sjukdomar, en annan grupp (majoriteten) som inte är kända av polisen sedan tidigare och som därför lättare slinker under radarn. Studien är ytterst intressant för den som önskar förstå hur den faktiska problembilden ser ut, inte minst vid utarbetandet av förebyggande, målinriktade insatser.

Ändå har det initiala mottagandet varit minst sagt svalt, med undantag för ett fåtal större mediehus och en rad främlingsfientliga alternativmedier. Det är i sig problematiskt, vilket studiens huvudförfattare också nyligen påtalade i en intervju. ”Vanligtvis brukar de vara snabba med att ringa, men så blev det inte den här gången”, säger Ardavan Khoshnood (Expressen 3/3).

Vidare anförde han att riskerna med att viss forskning enbart refereras av invandringsfientliga medier kan leda till att forskare kan komma att avskräckas från vidare studier i ämnet om de personligen riskerar att misstänkliggöras och stigmatiseras.

Det finns all anledning att ta Khoshnoods oro på allvar. Hur kan det komma sig att en så omfattande studie inte väcker större debatt i ett land som vanligtvis lägger en ära i jämställdhet och vetenskaplighet? Kanske är svaret att det finns en oro för att resultat av detta slag ska missbrukas av dem som har en allmänt främlingsfientlig agenda.

Det är en relevant oro. Men frågan är om den inte är kontraproduktiv. Framgången för alternativa medier, liksom partier som SD, sammanhänger till betydande del med de etablerade mediernas och partiernas ovilja och oförmåga att närma sig mångbottnade samhällsproblem. Ju mer de undvikit svåra ämnen, där utsatta grupper också kan vara grupper som utsätter, desto mer har alternativen kunnat växa, vilket i sin tur tabubelagt grundfrågan ännu mer.

Lösningen ligger således inte i att etablissemanget backar och lämnar ett vakuum för andra aktörer att fylla, utan att just etablissemanget tar ett steg framåt och fullt ut tar sitt publicistiska och politiska ansvar. Ett sådant agerande skulle bidra till att nedmontera bilden av att medierna inte fullgör sitt konsekvensneutrala åtagande gentemot medborgarna, allt enligt devisen om att fakta och ökad kunskap i sig aldrig kan vara skadligt.

På internationella kvinnodagen bör vi således fokusera mindre på frågor som rör styrelseposter och kvotering av föräldradagar. I stället bör frågan vara hur vi kan öka varje kvinnas rätt och möjlighet att känna trygghet i sitt eget bostadsområde, i sin egen stad, i sitt egna land - oavsett varifrån hon kommer eller hur hon väljer att gå klädd. Det är den viktigaste frihetsfrågan för kvinnor i Sverige.